

Ds Richard Vissinga

Matteüs 2, 1-12 en Psalm 72

Grote Kerk Enschede

05-01-2014

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

De nacht is haast ten einde, de morgen niet meer ver;
bezing dan met verblijden de heldere morgenster.

Zo zingt het prachtige Gezang 130 van Jochen Klepper waar we twee weken geleden bij stil stonden.

Vandaag staan we stil bij de ster, die ons de weg wijst, de weg door het donker heen, de weg naar het licht.

Het is alweer een poos geleden, dat die twee vrienden samen de nacht door brachten. Aardedonker was het, je kon geen hand voor ogen zien. De één was zwart, de ander blank. Ze woonden in Zuid Afrika en het was de tijd van apartheid, van de scheiding tussen zwart en blank.

Godgeklaagd vonden ze beiden de wetten die bepaalden dat zoveel privileges aan de zwarten werden onthouden, enkel omdat ze zwart waren.

De blanke vriend werd er moedeloos van. Hij zuchtte diep. 'Ik kan me onderhand niet meer voorstellen, dat het ooit nog anders, dat het ooit nog beter zal worden met ons land'.

'Ja', zei zijn zwarte vriend, 'de nacht is nog niet zo donker geweest. Maar weet je wat ik nu zo bijzonder vind? Zie je daar die heldere ster? Dat is de morgenster. Als de nacht op zijn donkerst is, dan zie je hem opkomen. En telkens als ik die ster zie verschijnen en steeds helderder zie gaan schijnen, dan weet ik het weer: ook aan deze nacht komt een einde. Er zal een nieuwe morgen aanbreken. Daar geloof ik heilig in'.

In het laatste bijbelboek, in de Openbaring van Johannes wordt Jezus de morgenster genoemd.

Beter gezegd: daar zegt Jezus: Ik ben de telg van David, zijn nakomeling, de stralende morgenster.

'Wij hebben zijn ster in het oosten zien opgaan' zeggen magiërs die vanuit het oosten in Jeruzalem aangekomen zijn. 'Waar is de pasgeboren koning van de Joden?'

Wie het zijn, waar ze precies vandaan komen, dat vertelt Matteus niet, daar heeft zich de latere legendevorming op gestort. Die heeft er drie van gemaakt, naar de geschenken die ze meebrachten: goed, wierook en mirre. En die heeft hen sinds de achtste eeuw ook namen gegeven: Caspar, Balthasar en Melchior.

Vanmorgen wil ik graag tegen de achtergrond van dit evangelie over de wijzen die uit het oosten kwamen een paar gedachten met u delen over de ster, die zij gezien hebben, de ster van het geloof. Die ster, die net als alle andere sterren komt als het donker is. En die ster heeft vijf stralen.

Eén straal raakt onze ogen. Wij hebben zijn ster in het oosten zien opgaan, zeggen de wijzen. Ze hadden zich verdiept in de astrologie. Zij wisten veel van sterren, van hun baan, hun stand en hun betekenis. Maar geen enkele sterrenkunde, geen enkel gebruik van hun verstand kon hun vertellen, dat het zijn ster was, de ster van de pas geboren koning, Christus' ster. Dat moest de Schrift hen zeggen, en de lichtstraal van de ster van het geloof, die hun ogen verlichtte.

Eén straal raakt onze voeten. Wij zijn gekomen, zeggen de wijzen. Het is zo gauw gezegd, maar er is veel aan vooraf gegaan. Wij moeten beseffen, dat zij vele en vermoeide stappen hebben moeten zetten op een lange weg, en een gevaarlijke, voordat zij dit konden zeggen: wij zijn gekomen.

Het is niet voldoende om enkel het licht te zien. Wij moeten daar niet in blijven steken. Het licht moet onze voeten raken. Zo dat wij, met de wijzen, in beweging komen. Op weg gaan. Mensen van de weg worden. Zoals de eerste christenen werden genoemd: mensen van de weg.

Een derde straal raakt onze lippen. 'Waar is de pasgeboren koning van de Joden?' vragen de wijzen als ze in Jeruzalem gekomen zijn. Wáár is de geboren koning? Hij is niet overal; wij moeten weten waar hij is. Hij is ergens, in de verborgenheid te vinden. De wijzen kwamen om een koning en vonden een armelijke geboorte, een kind in een voederbak in het nachtverblijf van de stad.

Is het u wel opgevallen, dat de Schriftgeleerden, de Bijbelkenners bij uitstek, wisten waar de koning was te vinden? Zij wezen immers de wijzen de weg naar Bethlehem. Alleen, zij, die schriftgeleerden beschouwden de woorden van de bijbel als informatie. De woorden zijn waar, ze klinken orthodox, ze leiden tot inzicht, maar intussen blijven de schriftgeleerden waar zij waren; ze zetten geen stap naar Christus toe.

Een andere straal raakt onze knieën. Toen de wijzen in Bethlehem kwamen, bij het aangewezen huis waar de geboren koning was, gingen zij naar binnen en zagen ... het kind, met Maria zijn moeder. Toch vielen zij neer, zij knielden en aanbaden hem. Zoals eens voor hem alle knie zich zal buigen.

Maar nu nog is zijn koningschap weerloos als een Woord, en aanvechtbaar en daadwerkelijk aangevochten. Er moet iets in ons gebroken worden, willen wij met de wijzen knielen. Vandaar die vierde straal, die de knieën moet raken.

De laatste straal van deze ster raakt onze handen. Zij openden hun kistjes met kostbaarheden en boden het kind geschenken aan: goud, wierook en mirre.

Wat kostbaar is, willen wij graag houden. Wat zijn onze kostbaarheden?

Als de laatste straal van de ster van het geloof onze handen raakt, openen wij ook ónze kistjes met kostbaarheden en bieden ze Christus aan.

De ster die de wijzen uit het oosten de weg wees naar Christus,

de ster die hun ogen raakte, hun voeten, hun lippen, hun knieën en hun handen –

die ster wijst vanmorgen ons de weg naar Christus, in het Woord en in de tekenen van brood en wijn,

en raakt onze ogen, onze voeten, onze lippen, onze knieën en onze handen.

Amen